

KANDIDATNUMMER

3008

Sidetall

1

av

3

Husk å skrive kandidatnummer og sidetall på hver side av besvarelsen!

ISSN 0130

Intensivt mellomkurs i norsk, trinn III

Skriftlig eksamen

4 timer

Den internasjonale sommerskole

Universitetet i Oslo

2014

1. Lytteprøve

Spørsmål. Svar med hele setninger. Skriv svarene på dette arket.

1. Hvilke to betydninger har ordet *sapmi*?

ni Det betyr Den første betydningen er ^{flyttet til den} geografiske territorielle ~~sapmi~~ og den andre ^{til den} etniske gruppen samer.

2. Hva er Nordkalotten?

Et område ~~hvor~~ i Russland hvor samene er bodsatt i.

3. Hvilke faktorer kan en same basere sin identitet på?

in me kan basere sin identitet på genetiske faktorer, morsmål, språk, personlige ønsker eller kombinasjon av disse tre faktorene.

4. Hvordan fungerte siida-systemet som grunnlag for å organisere det tradisjonelle samiske samfunnet?

a en var en gruppe av mennesker som jaktet sammen. de siida grupper bodde sammen og flyttet flere ganger i året.

5. Hva var årsaken til at samene aldri greide å mobilisere noen særlig motstand mot koloniseringen av territoriene deres?

trakte seg unna til andre ~~st~~ steder ^{for} til å unngå strid.

6. Nevn to eksempler på hvordan fornorskingspolitikken overfor samene ble praktisert.

Det var forbud å ~~bruke~~ ^{bruke det} samiske ^{språket} på skolen og jond ^{unne} elges bare til norsk som kunne snakke, ^{ikke} skrive på norsk.

7. Hva står det i paragraf 110a i Grunnloven?

Samene har rett til sitt eget ^{sitt} språk, ^{sitt} kultur, religion og ^{sitt} som funksjon.

8. Hvilken oppgave har Nordisk sameråd?

disk samevåd er en politisk organisasjon som har ansvar for ~~for alle nordiske land~~ for samenes rett i alle nordiske land.

9. Hvilken funksjon hadde *noaiden* i det gamle samiske samfunnet?

noaiden var en religiøs leder som var sosial arbeider, historie forteller og han kunne se i framtiden. Han var ^{den} absolute lederen.

10. Hvem var Lars Levi Læstadius?

en bevegelse
han var en leder av religiøs gruppe. Den bevegelsen
basert på konservativt nyan på kristen og var mot
brukt av alkohol.

II: Tekst med oppgaver

Tiåret som teller

(Aftenposten, 15.9.2013)

Populærkulturen vil ha oss til å dyrke ungdomstiden til vi er langt oppi trettiårene. Det kan være en tabbe.

- Ah, tjueårene.

BI-studenten Junaid Khan (26) smaker fornøyd på ordet.

- Jeg kaller det "det gylne tiår". Man tror man kan få til hva som helst, alle drømmer skal gå i oppfyllelse.

Avgjørende

Tjueårene er den perioden i livet som har størst innflytelse på voksenlivet. Vi tar mer enn 80 prosent av våre mest betydningsfulle beslutninger før vi fyller 35, ifølge den amerikanske psykologen, professoren og forfatteren Meg Jay.

I sin bok *The defining decade: Why your twenties matter* uttrykker hun bekymring over at dagens unge roter bort tjueårene i den tro at de har all verdens tid til å finne ut hvem de er, hva de vil med livet sitt og hvordan de skal utnytte de viktige tjueårene.

Finne seg selv

Ord som *kidults* og *twixters* oppsto i USA på midten av 2000-tallet for å beskrive en ny og raskt voksende gruppe av unge mennesker i tjue- og trettiårene. Mange av dem aner ikke hva de skal gjøre, hvor de skal bo og hvem de skal leve sammen med. De lurar på om de skal bli fotografer, advokater eller partyarrangører.

- Denne usikkerheten gjør dem bekymret. De blir forsørget av foreldrene, er uten forpliktelser, gjerne universitetsutdannet, men har i beste fall en lavtlønnet jobb, sier Jay.

- I dag handler "ung voksen"-perioden om sosiale forandringer: Flytte hjemmefra, etablere seg i egen bolig, fullføre utdanning, etablere seg på arbeidsmarkedet og utforske kjærlighetslivet. Økt individualisering gir økte valgmuligheter, men også økt ansvar for eget livsløp, sier NOVA-forskeren Christer Hyggen.

- Jeg mener det er viktig at vi ikke bare fordømmer dem som "umodne voksne", men anerkjenner at de er i en fase som er viktig, sier Hyggen.

Også psykolog Meg Jay mener medier og populærkultur må slutte å bruke uttrykk som kidults og twixters fordi det bidrar til banalisering. Hvis man ikke får gjort nok i tjueårene, blir det desto mer som må realiseres i trettiårene.

Store forventninger

- Det er ikke de unges skyld at de i dag har for store forventninger til hva livet skal by på, hevder trendforsker og sosialantropolog Gunn Helen Øye.
- Alle generasjoner har et handlingsmønster som speiler samfunnet de lever i. Denne generasjonen er blitt sånn på grunn av noe.

Hun kaller dem «fordi-generasjonen»: De unge som kun gjør det som kan skrives på CV-en. De er vokst opp med støttende foreldre og er blitt sosialisert inn i samfunnsgrupper som dyrker dyktighet. Det blir dermed tydelige ytterpunkter, med de flinke som lykkes i alt på ene siden, og de som faller helt utenfor på den andre.

For sin egen skyld

Junaid Khan (26) sluttet på studiene på BI i Nydalen for noen år siden, men er tilbake på skolebenken etter å ha tenkt seg grundig om.

- Jeg testet arbeidslivet i noen år, men til slutt innså jeg det selv: Utdanning er viktig. Og når du selv innser det, at du gjør det for din egen og ikke for noen andres skyld, da er du blitt voksen, sier Khan.

- Jeg tror vi sier at du kan kalle meg en ung mann, ikke voksen.

A. Spørsmål til teksten «Tiåret som teller».

1. Hvorfor er forfatteren Meg Jay bekymret for dagens unge?

Hun mener at dagens unge roter bort tjueårene i den tro at de har all verdens tid til å finne ut hvem de er.

2. Hva er det som karakteriserer gruppen *kidults/twixters*?

En gruppe av unge mennesker i tju- og trettiårene. De er idealister og mange av dem aner ikke hva de skal gjøre med livet sitt.

3. Hva mener Gunn Helen Øye når hun kaller unge i dag "fordi-generasjonen"?

De er karriere orienterte unge menneskene som kun gjør det som kan skrives på CV-en.

4. Hvorfor bestemte Junaid Khan seg for å gå tilbake til studiene?

Han mener at utdanning er viktig og det du må gjøre for din egen skyld.

B. Fullfør setningene (så de gir samme mening som i teksten).

1. "Det gylne tiår" er perioden i livet når man tror at man kan få til hva som helst.
2. Den perioden i livet som har størst innflytelse på voksenlivet er tjueårene.
3. På midten av 2000-tallet opsto et ord som kjennetegner og twitters og de beskriver unge mennesker i tju- og trettiårene.
4. Økte valgmuligheter ble gitt av økt individualisering.
5. Hvis man får gjort nok i tjueårene, blir det mindre som må realiseres i trettiårene.

C. Alternative uttryksformer

1. A. De blir forsørget av foreldrene sine.
B. Det er foreldrene som forsørget dem.
2. A. Noen samfunnsgrupper dyrker dyktighet.
B. I noen samfunnsgrupper er dyktigheten dyrket.
3. A. Denne usikkerheten gjør dem bekymret.
B. De blir bekymret på grunn av denne usikkerheten.
4. A. «Det er ikke de unges skyld at de har for store forventninger,» hevder Gunn Helen Øye.
B. Gunn Helen Øye hevder at det ikke er de unges skyld at de har for store forventninger.
5. A. Junaid Khan er tilbake på skolebenken.
B. Junaid Khan har kommet tilbake på skolebenken.

2. Verb.

Sett inn riktig form av verbet.

- å finne Noen dager etter at Whitney Houston ble funnet død,
- å spille har en av sangene hennes blitt spilt på
- å spille flere radiostasjoner. Den sangen man spilte på den
- tiden, var "The greatest love of all". Innholdet i teksten er enkelt:
- å oppleve Den største kjærligheten du vil kunne oppleve, er
- kjærligheten til deg selv. Forfatteren Jean M.
- å utgi Twenge utga i april 2006 boka *Generation Me*,
- å få og filosofien hennes fikk har fått samme navn som
- boka i løpet av årene som har gått.
- å handle Jean M. Twenge lot boka handle om de som
- å føde ble født på 70-, 80- og 90-tallet. Boka dreide
- å oppleve seg om mennesker som aldri tidligere har opplevd
- å fortelle en krig, og boka forteller at de var unike, at alt de
- å gjøre gjorde var viktig og riktig. For noen måneder
- å lese siden var det mulig å lese en rørende
- å fortelle artikkel i en avis der en ung journalist fortalte
- historien om sin døde mor. Fra å være morsom og levende
- å forvandle seg forandret moren sag
- å forsvinne til å bli en dypt deprimert kvinne, og til slutt forsvant
- hun inn i elsk-deg-selv-bøkene. Hun er en av mange. Vi
- å realisere seg realiserer seg selv nå for tiden, vi
- å forvente forventer hele tiden å få en jobb som
- å betale er godt betalt, slik at det er

å kjøpe mulig for oss å kjøpe et stort hus i Ullevål Hageby.
 å by Men hva er lykke, og hva har livet bytt bytt på til
 å bli syvende og sist? Møtet med virkeligheten blitte ble
 å være brutalt for *Generation Me*, for kanskje vi ikke er så
 å mene unike likevel? Hva ville Whitney Houston mene
 å leve om alt dette, hvis hun hadde levd.

E. Setningsbinding

Knytt sammen de to setningene ved hjelp av ordene som står i parentes. Du kan bytte om på rekkefølgen av setningene, men det logiske innholdet må være det samme.

til hvordan livet skal bli.

• Mange av dagens tjuåringar kan bli skuffet når de kommer i trettiårene.

De unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli.

(fordi) Mange av dagens tjuåringar kan bli skuffet når de kommer i trettiårene, fordi de unge ofte har store forventninger.

(så) De unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli,

så mange av dagens tjuåringar kan bli skuffet når de kommer i trettiårene.

(derfor) De unge har ofte store forventninger til hvordan

livet skal bli. Derfor kan mange av dagens tjuåringar bli skuffet.

(for) Mange av dagens tjuåringar kan bli skuffet når de kommer

i trettiårene for de unge har ofte store forventninger til hvordan livet

(av den grunn) De unge har ofte store forventninger til

hvordan livet skal bli. Av den grunn kan mange av dagens tjuåringar bli skuffet når de kommer i trettiårene.

F. Sett inn adjektivet og substantivet i riktig form i setningene.

viktig – periode

Til slutt leste vi om noen viktige perioder i verdenshistorien.Tjue- og trettiårene er en av viktige perioder i livet.Hvilken periode synes du er viktig enn barndommen?Jeg mener at ungdomstiden er den aller viktigste i livet.Hva skal du gjøre i denne viktige perioden?**G. Lukeøvelse**

Fyll inn de åpne lukene med ett ord i hver.

Ventelister for kortreist, økologisk mat

Aftenposten, 14. juli 2014

Det er lange ventelister for å abonnere på kortreist mat i Oslo.Oslo Kooperativ har 777 medlemmer som kan bestille ferdige grønnsaksposer og flere enn 1000 Oslo-borgere står på venteliste for å bli medlem.

– Vi merker at dette er noe folk vil ha, sier Mads Pålsrud, styremedlem.

- Går rett inn i «tidsånden»Fra oppstarten i fjor vår er ventelistene bare blitt lengre og lengre.

– Moteriktig, sunt, bærekraftig, etisk riktig - kortreist mat er et positivt ladet tema på mange måter. Det går rett inn i «tidsånden». Jeg tror vi skal til å se mer og mer av denne typen tilbud av kortreist mat, sier Annechen Bugge, som forsker på nordmenns spisevaner på SIFO. Hun sier at man ser en økende interesse i samfunnet for alle aktiviteter som er knyttet til mat, og særlig knyttet til det lokale og kortreiste.

- Vil ha mat med historie

Det vi ser, er en økende opptatthet av sunnhet og helse. Når flere ønsker et råvarebasert kosthold, og forbrukerne legger vellet på å lage mat fra bunnen av. Folk ønsker mat med en historie. Mange vil gjerne kunne produsere maten i stort grad selv. Man vil tilbake til noe friskt og naturlig, og vi ser at mange forbrukere ønsker å kjøpe norsk og kortreist.

- En selvfølge

Hanna Halpren, daglig leder på Restaurantakademien i Stockholm, sier at trenden er global. Hun tror at økologisk og kortreist mat etter hvert vil bli en selvfølge.

– Det vi ser, er at vi mennesker ikke kjenner seg helt trygge. Vi vil tilbake til den gamle, oppleve verden, men på en moderne måte. Neste uke vil Kooperativet ta opp 500 nye medlemmer. Den halveres ventelisten. Mange har ventet i nesten ett år, sier Helene Austevoll, styremedlem i Oslo Kooperativ. Man får et helt annet forhold til å spise maten når man vet hvor den kommer fra.

Trenger mer plass

Det finnes flere forskjellige abonnementsordninger for frukt og grønt i Oslo. Kooperativet skiller seg ut ved at de er drevet på dugnad. Her må medlemmene til bidra, enten ved å pakke poser eller med å drifte organisasjonen. De kaller seg et «arbeidsfellesskap». Nå ønsker de å starte lokale kooperativer rundt omkring i Oslo, og er allerede på utkikk over nye lokaler på Tøyen. Flere andre byer er interessert i å følge etter.

- Det har virkelig tatt seg opp de siste årene. Det er en direkte link til bonden og forbrukeren som jeg tror mange setter pris på, sier Pålsrud.

Do not write
in this space

Den evige jatten på lykken

Å finne lykken og den gode livet er kanskje det viktigste målet for mange. Men lykken kan bety mange forskjellige ting for forskjellige mennesker fra ulike land og kulturer. Det er verdt å merke at i moderne dager er samfunnet på mange måter annerledes enn ^{de} forrige generasjonene, generasjoner som har opplevd en krig.

Mange unge mennesker i Norge tenker at den viktigste ting i livet er karriere og de er opptatt av å gjøre som unge^{ting} som kan skrives på CV-en ~~for å gjøre~~. Tjuvårene i Norge kan ofte beskrives som den mest hektiske perioden i livet, når mange tar flere forskjellige utdanninger, ~~jobber~~, deltar i frivillig arbeid, har internships, reiser og samtidig jobber ~~for~~ for å kunne leve. Mange ser på dette som en investasjon i framtiden og gjør dette for å ha en sjans å få en god betalt jobb etter ~~at de er~~ de er ferdig med studiene.

Jeg er en ung kvinde i midt tyndårene.
 og jeg føler mig at å være ung igen.

i den
norske samfunnet kan være veldig stressende.
Livet var aldri festlig for meg og jeg har opplevd
mange utfordringer. Jeg pleier ^{for} å ~~håpe~~ se lykken i
små ting, men jeg føler meg en veldig stor

Do not write
in this space

press for å ~~tenke~~ om karriere. Utanningen min er veldig avhengig av språket, derfor kan jeg ikke jobbe med den i Norge. Det kan føles ganske trist, men samtidig ~~er~~ jeg veldig glad at jeg har en sjans^{for} å studere i Norge. Jeg trenger ikke materielle ting og jeg vet allerede at jeg ikke skal ha nok råd for å kjøpe et digent hus, en ny bil eller en båt som er så populær å ha her i Norge. Den ~~most~~ viktigste ting for meg er å beveg^{me} seg, å lære og å studere. Å ha en sjans å oppleve og å lære ~~det som betyr~~ ~~lykke for meg~~ er det som betyr lykken for meg.

Min personlig mening er at det er ~~mer~~ viktigere å leve ^{ett øyeblikk} og å prøve å ~~være~~ lykke nå enn å fokusere bare på fremtiden som ~~ofte~~ ~~gjør at unge personer~~ ~~gjør at unge personer~~

• som unge personer gjør i Norge.